Meta-Halachah: Black, White and Gray All Over

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

The problem: How does an ethos work?

1. Responses of the Orthodox Union's Rabbinic Panel, pg. 4

A *weltanschauung* [worldview-MT] emerges from the totality of the vast sea of *halakhah* and Torah thought, and this collective world view serves as the basis of our *avodat Hashem*. These overriding principles are mined through the examination of *mikra*, *halakhah*, and precedent.

Mikra: While most legal sections of the Torah are comprised of specific commands, many general injunctions can be found as well. Examples of such general directives include "kedoshim tihiyu" (Vayikra 19:2), "shabbaton" (Vayikra 23:24) and "v'asita hayashar v'hatov" (Devarim 6:18). The Ramban's commentary to these pesukim, as elaborated below, highlights the manner by which these general exhortations significantly shape normative practice.

Halakhah: A comprehensive study of the details of specific halakhot reveals fundamental principles which provide guidance for the development of a deeper and more expansive understanding of the details themselves. As our Rebbe, Rav Yosef Dov Soloveitchik, zt"/wrote, "Out of the sources of halakhah, a new world view awaits formulation." For the Rav, the appreciation that Torah values could be derived through the examination of the Torah's legal sources was fundamental to an understanding of Torah and the halakhic decision making process. These fundamental principles represent an important part of what we call the mesorah.

Precedent. The Torah worldview is also shaped by precedent. While, as discussed earlier, long-established practice assumes presumptive validity that is due enormous respect and deference, historical practice also serves as a source of more general guidance. Precedent in one area of *halakhah* is assumed to reflect fundamental truths and principles that help shape the halakhic ethos, and which thereby influence the resolution of *sheilot* in related areas. In particular, the halakhic ethos plays a critical role in providing guidance in addressing the original halakhic challenges of each generation.

Category 1: Applying Halachic Principles

Question: How do we apply known principles to specific cases? See #2, 5, 7, 8

2. Mishnah Pesachim 4:5

מקום שנהגו לעשות מלאכה בתשעה באב עושין, מקום שנהגו שלא לעשות מלאכה אין עושין, ובכל מקום תלמידי חכמים בטלים. רבן שמעון בן גמליאל אומר לעולם יעשה אדם עצמו תלמיד חכם.

Where they customarily perform *melachah* on Tishah b'Av one may do so, and where they customarily do not perform *melachah* on Tishah b'Av one may not do so. Everywhere, Torah scholars are idle. Rabban Shimon ben Gamliel said: One should always make himself into a Torah scholar.

3. Rabbi Yosef Karo (16th century Israel), Shulchan Aruch Orach Chaim 123:4

מי שמוסיף על ג' פסיעות. הוי יוהרא.

Adding to the three steps is yuhara.

4. Rabbi Dr. Avraham Sofer Avraham (21st century Israel), Nishmat Avraham Orach Chaim 301:11:2 ואמר לי מו"ר הגרי"י נויבירט שליט"א... מסתבר שיהיה מותר לחולה כזה לצאת עם המכשיר בשבת, גם במקום שאין עירוב (אך אינו רה"ר גמורה), אם הוא לובש אותו בשינוי... כי התירו איסור מדבריהם משום כבוד הבריות (וכאן מדובר על שבות דשבות דהיינו הוצאה מרה"י לכרמלית בשינוי דא.ס.א.)... ואמר לי מו"ר שליט"א שיש משום כבוד הבריות בחולה סוכרת כזה כי ללא היתר כנ"ל לא יוכל אף פעם לביהכ"נ פעם, כל ימי חייו, לצאת מביתו בשבת. אך הוסיף שההיתר הוא דוקא לשם מצוה... עוד א"ל מו"ר שליט"א שאדם שלא בא אף פעם לביהכ"נ או לשיעור תורה ידברו עליו וזה גם נקרא משום כבוד הבריות.

R' Yehoshua Neuwirth told me... It is logical to contend that such a patient could go out with the device on Shabbat even without an *eruv* (in an area which was not a full-fledged public domain), if he would wear it in an unusual way... They permitted rabbinic prohibitions for dignity (and here it is a double rabbinic prohibition, transporting to a *karmelit* in an unusual way – ASA)... And my mentor told me that this is a matter of dignity for such a diabetic, for without this permission he could never, in his entire life, leave his house on Shabbat. He added, though, that this permission is only for a mitzvah... He noted that people would talk about someone who never attended synagogue or Torah classes, and this is also an element of "dignity".

5. Rabbi Eliyahu Bakshi-Doron (21st century Israel), Binyan Av 2:55:3

אדם פרטי שמחליט לכבד את עצמו ונוהג בגאוה שאינו נושא שק או קופה, כבודו משום שיקולים פרטיים אינו יכול לפטור אותו, או לדחות איסור דרבנן... אדרבא שיכבוש מידותיו ולא יבטל המצוה

The honour of an individual who decides to honour himself and be arrogant, refusing to carry a sack or box [to return it], is based on personal calculations and he cannot thereby exempt himself or override a rabbinic prohibition... Just the opposite, he should conquer his character and not cancel the mitzvah.

6. Rabbi Mordechai Yaakov Breisch (20th century Poland, Germany, Switzerland), Chelkat Yaakov Yoreh Deah 99 אשה זקנה למאד שאינה יכולה לילך ברגליה רק איזה צעדים בסיוע של מכונה עגלה קטנה - וזה איזה זמן כשהיו לה יסורין ממחלתה נתן לה רופא תרופה "פילען" ואמר לה שטבע "פילען" הללו שאחר לקיחתם יזוב דם מהאדם לפרקים מהדדים ולפרקים מאותו מקום... וזה יותר מעשרים שנה שחדל להיות לה אורח כנשים - ולפי מצב בריאותה כמעט א"א לספור ז"נ ולטבול - והוא הבעל מוכרח לשמשה להיות לה לעזר כשהיא זזה ממקומה או כשרוצה לשבת אחר הליכתה איזה צעדים וכדומה - ושניהם יראי ד' ואיזו דרך ילכו בה עכ"ל.

A very elderly woman who cannot travel by foot beyond a few steps with the aid of a walker – and for some time, when she has been suffering from her illness, her doctor has given her pills. He told her that the nature of these pills is that after taking them, from time to time one bleeds from the chest or from that place... And for more than 20 years she has not had the way of women, and in her current health situation she cannot count seven clean days and immerse. And the husband must take care of her, helping her when she moves from her place or when she wishes to sit down after walking some steps, and the like. Both of them are Gd-fearing; what should they do?

7. Rabbi Yosef Chaim Sonnenfeld (19th-20th century Hungary, Israel), Salmat Chaim Even haEzer 18 בענין בשמים של ערוה שאסור להריח בהם "שמא יבוא לידי הרגל נשיקה או קירוב בשר." יל"ד למה נקט תרווייהו, דהרי קירוב בשר כולל ג"כ נשיקה.

תשובה: נקט לשון ר"ד אבודרהם שכתב כך, ונראה שבא לומר דעיקר קירוב בשר שאסור דוקא דרך חיבה כעין נשיקה, אבל ידוע שרגילים בנשיקה גם מרחוק... עושים סימן מרחוק עם היד לסימן נשיקה, וכנראה גם זה אסור בערוה.

Regarding perfume of someone who is an *ervah*, one may not smell them, "lest he be led to kiss or have physical contact." One should analyze: why did [the Shulchan Aruch] mention both? Physical contact includes kissing! Answer: It used the text of Rabbi David Abudraham. Apparently, this means to say that the essential physical contact which is prohibited is specifically in the manner of affection, like kissing, but it is known that they also kiss from afar... They make a sign with the hand from afar, a sign for kissing. Apparently, this would be prohibited with an *ervah*, too.

8. Responses of the Orthodox Union's Rabbinic Panel, pp. 8-9

From a legal standpoint, there are multiple challenges to the ordination of women and the appointment of women to formal clergy positions: The *Sifri* (#157, to *Devarim* 17:15) states that a woman may not be appointed king. The Rambam (*Hilkhot Melachim* 1:5), based on the Talmud (*Yevamot* 45b), extends this prohibition beyond kingship to any position of *serarah* (formal communal authority)...

Consideration of the ordination of women also raises questions regarding the nature of *semikhah*. While contemporary *semikhah* differs from classic *semikhah* (as described in the Talmud) in many regards, it must, nevertheless, be viewed as an extension of the original institution of *semikhah*...

Finally, the sanctity of the synagogue demands a particularly enhanced level of modesty - as illustrated by the requirement of a *mechitzah*...

Category 2: Defining Halachic Principles

Question: What empowers Sages to define halachic categories and apply them? See #9, 10, 11, 12, 15

9. Rabbi Asher Weiss (21st century Israel), Minchat Asher Devarim 27:1

בכל התורה אין חכמי תושבע"פ אלא מפרשים את כונת התורה, אבל במצוות והלכות שבהם מצינו שנמסרו לידם הרי הם כאילו מחוקקים ועשה. שבידם אף להקל בדאורייתא משום צורך השעה ומשום הפסד ממון, אף שבמקום אחר אין כח ביד חכמים לעקור דבר מה"ת בקום ועשה. In the entire Torah, the Sages of the Spoken Torah only explain the Torah's intent. But in mitzvot and laws which have been given into their hands, they are like lawgivers, empowered even to be lenient in biblical matters for the needs of the moment or to prevent financial loss, even though in other areas the Sages lack the power to uproot biblical law [in permitting] an action.

10. Talmud, Chagigah 18a

"ששת ימים תאכל מצות <u>ו</u>ביום השביעי עצרת לד"" - מה שביעי עצור אף ששת ימים עצורין. אי מה שביעי עצור <u>בכל</u> מלאכה אף ששת ימים עצורין בכל מלאכה? תלמוד לומר "וביום השביעי עצרת" - השביעי עצור בכל מלאכה, ואין ששה ימים עצורין בכל מלאכה. הא לא מסרן הכתוב אלא לחכמים לומר לך איזה יום אסור [בכל מלאכה] ואיזה יום מותר, איזו מלאכה אסורה ואיזו מלאכה מותרת.

"Six days you shall eat matzot, <u>and</u> on the seventh day shall be an <u>atzeret</u> for Gd." As the seventh is halted (<u>atzur</u>), so the six days are halted. Then just as the seventh is halted from <u>all melachah</u>, so the six days should be halted from all <u>melachah</u>? The text says, "And on the seventh day shall be an <u>atzeret</u>" – the seventh is halted from all <u>melachah</u>, but the six days are not halted from all <u>melachah</u>. The text assigned it to the Sages to say which day is prohibited [from all <u>melachah</u>] and which is permitted, which <u>melachah</u> is prohibited and which <u>melachah</u> is permitted.

11. Midrash, Mechilta Bo 9 (similar in Mishpatim 20, Ki Tisa 1, Sifra Acharei Mot 5)

ושמרתם את היום הזה לדורותיכם למה נאמר והלא כבר נאמר כל מלאכה לא יעשה בהם. אין לי אלא דברים שהם משום מלאכה דברים שהם משום שבות מנין ת"ל ושמרתם את היום הזה להביא דברים שהן משום שבות

"And you shall guard this day for all of your generations" – Why was this stated? The Torah had already said, "All melachah shall not be performed on them!" From there I would only have known that a person may not perform those acts which are prohibited as melachah. How would I know of those acts which are prohibited as *shevut*? This is taught from the verse, 'And you shall guard this day,' which includes those acts prohibited as *shevut*.

12. Rabbi Eliyahu Cramer (Vilna Gaon, 18th century Lithuania) on Mechilta Bo 9 #13

עשו גדר ושמירה נמצא מסור לחכמים שיעשו שמירה

Make a fence and protection. We then find that it is given to the Sages to create a protection.

13. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Avel 14:1

מצות עשה של דבריהם הרי הן בכלל ואהבת לרעך כמוך אע"פ שכל מצות אלו מדבריהם הרי הן בכלל ואהבת לרעך כמוך There is a rabbinic mitzvah to examine the sick... and to be involved in all burial needs... Even though all of these are rabbinic mitzvot, they are included in, "Love your neighbour as yourself."

14. Rabbi Asher Weiss (21st century Israel), Minchat Asher Devarim 27:2

דקים להו לחכמים דע"כ א"א לעולם בלא דין כדי שלא יבנו עושי רשע ואיש את רעהו חיים בלעו, וע"כ נמסר לחכמים לקבוע גדר בית דין ומי הראויים לדון ולהורות אף כשבטלה הסמיכה, והם קבעו דכל עוד יש סמיכה בישראל מי שאינו סמוך פסול לדין, ומשבטלה הסמיכה כשרים לדון אף מי שאינו סמוך...

ועוד מצינו כעי"ז בגדר נאמנות ע"א בעדות אשה שהקשו הראשונים איך האמינו חכמים ע"א בדבר שבערוה והלא מה"ת אין דבר שבערוה פחות משנים... והריטב"א ז"ל משבח רבו הרא"ה ז"ל בתירוץ זה שתירץ דקים להו לרבנן דממילתא דעבידא לגלויי ושהחמרת עליה בסופה כל כך ודאי קושטא קא מסהיד וכי דייקא ומנסבא שפיר מנסבא ואנן סהדי במלתא ופרסום כזה נחשב בכ"מ כעדות גמורה ואפילו מדאורייתא הכתוב מסרו לחכמים לדעת אי זהו "דבר מפורסם וניכר דברי אמת" שיהא חשוב כעדות. והא דאמרינן "משום עיגונא אקילו בהו רבנן," ה"ק רבנן שהם מחמירים בכ"מ הקילו בזה לחשבו פרסום ולדונו כעדות ברור כל זמן שלא באו עליו עדי הכחשה".

ויסוד דבריו נראה דקי"ל לחכמים שמלבד נאמנות שני עדים מסרה תורה לחכמים לקבוע מסמרות בדיני הראיות ובירורי הספיקות דהלא חזינן שקבעו חז"ל הלכות מחודשות בגדרים אלה, כגון מיגו, אין אדם פורע תוך זמנו, חזקת דייקא ומנסבא וכדו' ונמסר הדבר בידם כמבואר. ואף שאין לזה כל ראיה מן הכתובים כך קי"ל לחכמים, ודו"ק.

The Sages knew that the world could not survive without justice, lest wicked people build and each person swallow the next. Therefore, it was given to the Sages to establish the definition of a court, and who would be suited to judge and rule even after ordination ceased. They established that as long as there is ordination in Israel, one who lacks ordination is disqualified from judging, but once ordination halts then even one who lacks ordination can judge...

And we have also found, similarly, regarding credibility of a lone witness to testify for a woman [to re-marry], that the early authorities asked how the Sages could have trusted one witness for a matter of *ervah*. Biblically, matters of *ervah* require at least two... And the Ritva (Yevamot 88a) praised his mentor, the Ra'ah, for giving this answer. He answered that the Sages knew that when dealing with something which would become known, and which has such serious repercussions in the end, they certainly would testify honestly, and she would be careful before re-marrying, and when she examines and marries she does it well. We are witnesses to it. And such publicity is considered everywhere like full testimony, even biblically, and Scripture assigned it to the Sages to know what is considered "public and known to be true" such that it should qualify as testimony. And when we say, "Because of *igun* the Sages were lenient," this means

that the Sages who are normally strict are lenient here, to consider it public and to judge it as clear testimony so long as contradictory witnesses do not come."

It appears that his basis is that the Sages know that aside from believing two witnesses, the Torah assigned to the Sages to "set the nails" in the laws of evidence and clarification of doubts. We have seen that the Sages established novel laws in these areas, like *migo*, "One does not pay early," the presumption that a woman examines the situation before re-marrying, and the like, and the matter is assigned to them, as we have explained. And even though there is no proof to this from the text, this is what the Sages knew.

15. Rabbeinu Nisim (14th century Spain), Commentary to Sanhedrin 86b

ולא תיקשי לך במאי דאמרינן בעלמא "היכן צונו? מ'לא תסור" דמשמע לכאורה דמדאורייתא הוא, דההיא אסמכתא בעלמא הוא... שאחר שהכתוב מסרן לחכמים בקבלת התורה ובפירושא, כמו כן יש לשמוע להם במה שהם מתקנים לעשו' סייג לתורה.

And don't be troubled by the general statement, "Where did He command us? From 'You shall not stray,'" which sounds like rabbinic law is biblical. That's only an *asmachta...* For just as the text assigned to the Sages the role of accepting and explaining the Torah, so we should listen to them when they enact buffers for the Torah.

Category 3: Halachic Innovation

Question: What empowers Sages to create decrees and enactments? See #17-20, 23-24, 27-28

16. Rabbeinu Asher (13th-14th century Germany, Spain), Responsa of Rosh 101:1

אמת כי הגאונים כתבו אף על פי שאין דנין דיני קנסות בזמן הזה מ"מ מכריחין אותו עד שיקבל עליו לפי חכמי דורו... ולא מסרו אפי' הכתוב והמקראות אלא לחכמים ראשי דורות הקובעים ונוטעים משמרות ופעמים להקל מדיני הגמרא ופעמים להחמיר כדי לעשות סייג וגדר לצורך השעה

True, the Gaonim wrote that even though we do not litigate fines today, still, we compel people to accept the word of the Sages of that generation... And the text and scripture assigned it only to the Sages, leaders of the generations, who set and embed nails, and who at times are more lenient than the Talmud's laws, and who at times are more strict to create a buffer and fence as needed for that time.

17. Rabbi Yisrael Isserlein (Austria, 15th century), Terumat haDeshen, Pesakim 175

ואל תתמה על שאני מזקיק אתכם להעיד שלא בפני בעל דין, כי ראב"ן כתב מדקבלת עדות כשר לכתחילה שלא בפני בעל דין מחמת אונס, ש"מ דבדיעבד כשר בלא אונס. וגם כתב דאם אין שהות להמתין עליו מקבלינן, אלמא מקילינן בדבר היכא דאיכא צד וטעם. ובנ"ד נמי כיון דידעינן שיתעכב קבלת העדות ע"י כחות ואלמות אם יודע לו מקבלין שלא בפניו...

And do not be surprised that I require you to testify in the absence of the litigant, for Raavan wrote that since it is acceptable to receive testimony in the absence of a litigant due to *oness*, we see that *bedieved* it is acceptable even without *oness*. He also wrote that where there is no time to wait for [the litigant] we accept [the testimony]; we see that we are lenient in the matter where there is some reason. And in our case, too, since we know that acceptance of testimony will be prevented by force and strength if he will learn that we are accepting it in his absence...

18. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Mamrim 2:9

הואיל ויש לבית דין לגזור ולאסור דבר המותר ויעמוד איסורו לדורות, וכן יש להן להתיר איסורי תורה לפי שעה, מהו זה שהזהירה תורה "לא תוסיף עליו ולא תגרע ממנו"?... אם אמר "בשר העוף מותר מן התורה, ואנו נאסור אותו ונודיע לעם שהוא גזרה שלא יבא מן הדבר חובה ויאמרו 'העוף מותר מפני שלא נתפרש כך החיה מותרת שהרי לא נתפרשה', ויבא אחר לומר 'אף בשר בהמה מותרת חוץ מן העז', ויבא אחר לומר 'אף בחלב פרה או הכבשה שלא נאמר אלא אמו שהיא מינו', ויבא אחר לומר 'אף בחלב העז שאינה אמו מותר שלא נאמר אלא אמו', לפיכך נאסור כל בשר בחלב אפילו בשר עוף," אין זה מוסיף אלא עושה סייג לתורה.

Since a court may decree and prohibit that which is permitted, and its prohibition will stand for generations, and they also may permit Torah prohibitions temporarily, what is the Torah's prohibition, "You shall not add to it, and you shall not subtract from it"? If the [Sages] say, "Poultry is biblically permitted, and we will prohibit it and inform the nation that this is a decree lest people come to sin, by saying, 'Poultry is permitted because it is not specified, so, too, *chayot* are permitted for they were not specified,' and then another might come and say, 'Beheimah flesh is also permitted, other than goat,' and then another might come and say, 'Goat flesh is also permitted in the milk of a cow or ewe, since the Torah only says 'his mother', of his species,' and then another might come and say, 'Goat milk which is not from its mother is also permitted, for the Torah says 'his mother',' therefore we will prohibit all meat in milk, even poultry," this is not adding, but only making a buffer for the Torah.

19. Raavad (12th century France) to Mishneh Torah, Hilchot Mamrim 2:9

כל אלה ישא רוח שכל דבר שגזרו עליו ואסרוהו לסייג ולמשמרת של תורה אין בו משום 'לא תוסיף', אפילו קבעוהו לדורות ועשאוהו כשל תורה וסמכוהו למקרא, כדאשכחן בכמה דוכתי "מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא." ואם גרע לפי צורך שעה כגון אליהו בהר הכרמל אף זה דבר תורה הוא עת לעשות לד' הפרו תורתד.

All of this should be carried away by the wind, for anything they decree and prohibit as a buffer and protection for Torah is not subject to "you shall not add," even if they establish it for generations and make it like Torah and link it to Scripture, as we find in various places, "It is rabbinic, and the text is an *asmachta*." And if they subtract for a temporary need, like Eliyahu on Mount Carmel, this is also biblical, for "It is a time to act for Gd; they have nullified Your Torah."

20. Rambam (12th century Egypt), Introduction to Commentary to Mishnah, Taxonomy of Laws

והחלק הרביעי הם הדינים שקבעום הנביאים והחכמים שבכל דור ודור על דרך הגדר והסייג לתורה, והם שצוה ד' לעשותם באופן כללי באמרו "ושמרתם את משמרתי", ובא בקבלה "עשו משמרת למשמרתי." והם שקוראים אותם חז"ל גזרות... וכשתהיה הסכמת הכל על אחת מגזרות אלו אין לעבור עליה בשום פנים. וכל זמן שפשט איסורה בישראל אין דרך לבטל אותה גזרה, ואפילו נביאים לא יוכלו להתירה... והחלק החמישי הם הדינים שנעשו בדרך העיון להסדרת הענינים שבין בני אדם, דבר שאין בו הוספה על דברי תורה ולא גרעון, או בענינים שהם מפני תקון העולם בעניני הדת, והם שקוראים אותם חכמים תקנות ומנהגות. ואסור לעבור עליהם בשום פנים הואיל והסכימה עליהם כל האומה

And the fourth segment are laws established by the prophets and Sages of each generation, as a fence and buffer for the Torah. These fulfill Gd's general command, "And they shall guard My preserve," regarding which we have a tradition, "Make a preserve for My preserve." These are what the Sages term *gezeirot*... And when everyone agrees to one of these *gezeirot*, one may never violate it. And as long as the prohibition spreads in Israel, there is no way to cancel the *gezeirah*, and even prophets cannot permit it...

And the fifth segment are laws created via analysis to arrange human affairs, not adding to the Torah and not subtracting therefrom, or in matters involving repairing the world in matters of law. These are what the Sages term *takkanot* and *minhagot*. One may never violate them, since the entire nation has agreed to them...

21. Rambam (12th century Egypt), Mishneh Torah, Hilchot Mamrim 1:1-2

בית דין הגדול שבירושלים הם עיקר תורה שבעל פה, והם עמודי ההוראה ומהם חק ומשפט יוצא לכל ישראל... כל מי שאינו עושה כהוראתן עובר בלא תעשה שנאמר לא תסור מכל הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל.

The great court in Jerusalem is the essence of the Spoken Torah, and they are the pillars of *hora'ah*, and from them law and statute emerges for all Israel... Anyone who does not follow their ruling violates a prohibition, "You shall not stray from that which they tell you, neither right nor left."

22. Ramban (13th century Spain), Commentary to Sefer haMitzvot, Shoresh 1

הדבר הברור המנוקה מכל שבוש הוא שנודיע שאין הלאו הזה לא תסור אלא במה שאמרו בפירושי התורה... אבל המצות המחודשות מהן אין להם סמך אלא בפסוק שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך.

It is clear and without any confusion that we must inform that this prohibition of "You shall not stray" applies only to their explanations of Torah... But new mitzvot have no basis other than in the verse, "Ask your father and he will tell you, your elders and they will tell you."

23. Rabbi Shlomo ibn Aderet (13th century Spain), Commentary to Rosh HaShanah 16a

לא אמרו התם דאיכא משום בל תוסיף אלא במה שהוא מוסיף מדעת עצמו כגון כהן שהוסיף ברכה משלו... אבל במה שעמדו חכמים ותקנו לצורך אין כאן בל תוסיף דכבר אמרה תורה על פי התורה אשר יורוך.

The law did not say there that there is an issue of adding other than where he adds on his own initiative, like a kohen who adds a blessing on his own... But when the Sages stand and enact for a need, there is no issue of adding, for the Torah has already said, "By the Torah they shall teach you [you shall act]."

24. Rabbeinu Nisim (14th century Spain), Commentary to Avodah Zarah 14b בדפי הרי"ף

ששלשה דינין הן:

- פשט איסורו ברוב ישראל אין ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד חברו, ואפילו גדול ממנו בחכמה ובמנין, וזהו טעמן של י"ח דבר שאין שומעין להתירן אפילו מאליהו ובית דינו.
- לא פשט איסורו ברוב ישראל, אבל מכל מקום היא גזרה שרוב הצבור יכולין לעמוד בה, זה היא ששנינו "אין ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד חברו אא"כ גדול ממנו בחכמה ובמנין", הא אם הוא גדול ממנו בחכמה ובמנין מיהא מתיר.

לא פשט איסורו ברוב ישראל מפני שהיא גזרה שאין רוב הצבור יכולין לעמוד בה, אפילו קטן מתירה...

There are three legal categories:

- Where the prohibition has spread through most of Israel, no court may cancel the words of another court, even where it is greater in wisdom and number. This is the reason for the special 18 cases regarding which we will not listen to anyone to permit, even to Eliyahu and his court.
- Where the prohibition has not spread through most of Israel, but it is a decree which most of the community could bear, this is where we have learned, "A court cannot cancel the words of another court, unless it is greater in wisdom and number." Where it is greater in wisdom and number, it may permit.
- Where the prohibition has not spread through most of Israel, because it is a decree which most of the community could not bear, then even a lesser court may permit it...

25. Rabbi Moshe Isserles (16th century Poland), Choshen Mishpat 25:1 (from Terumat haDeshen)

אין להקל בדבר שהחמירו בו החבורים שנתפשטו ברוב ישראל, אם לא שקבל מרבותיו שאין נוהגין כאותה חומרא.

One should not be lenient in a matter in which the compositions that have spread throughout most of Israel have been strict, unless one has received from his masters that we do not follow this stringency.

26. Rabbi Shlomo ibn Aderet (13th century Spain), Responsum 1:617

כשהן שבעה יש להם רשות לכל דבר כאלו עשו כן כל בני העיר, אף על פי שלא העמידו אותם על דבר זה בפי'. אבל פחות משבעה אין כחן שוה להיותם ככל בני העיר עד שיטלו רשות בפירוש מן בני העיר.

When there are 7, they have permission for all matters as though the population had done it, even though they were not appointed for this particular purpose explicitly. But with fewer than 7, their strength is not the same, to be like the entire population, until they draw explicit permission from the population.

27. Rabbi Yisrael Meir Lau (21st century Israel), **הסמכות ההלכתית לגזור גזירות ולהתקין תקנות**, Torah shebe'al Peh 20 הסמכות ההלכתית לגזור צזירה על הציבור כל תוקף התקנות והגזירות לקורותיהם, שהותקנו בזמן התלמוד והפוסקים, הותנה בפירוש בהסכמת העם, ולכן "אין גוזרין גזירה על הציבור אא"כ רוב הציבור יכוליו לעמוד בה."

The entire force of *takkanot* and *gezeirot* in their circumstances, which were enacted in the time of the Talmud and halachic authorities, is predicated upon national agreement. Therefore, "We do not enact a *gezeirah* upon the community unless the majority of the community can bear it."

28. Rabbi Yisrael Bruna (15th century Germany), quoted in Maharam Mintz 63:4

וכל מאי דאשכחן דיש כח לב"ד משום מיגדר מלתא... היינו בדבר שפשוט לכל, תקנה טובה וגדר עולם, הלכך כולהו חייבי בהו, בהסכמה גדולי הדור, אבל במלתא דאמרי הני, דאיכא תקלה בדבר לרבים לקהילות וישובים, אין כח לשום אדם לכוף אותם ליכנס בספק ובנזקין, וקל להבין.

And whenever we find that the court has the strength [to decree] for the sake of fencing in a matter... This is for something which is obvious, to everyone, to be a good enactment and a fence for the world. Therefore, all are obligated in it, by agreement of the leaders of the generation. But when they say that there is a public obstacle in the matter for communities and settlements, then no one can force the [community] to enter doubt and harm. This is easy to grasp.

29. Talmud, Avodah Zarah 35a

. בה. מזרי גזירתא במערבא לא מגלו טעמא עד תריסר ירחי שתא, דלמא איכא איניש דלא ס"ל ואתי לזלזולי בה. Ulla said: When they make a decree in the West, they do not reveal the reason for twelve months of the year, lest people say they disagree and come to mock it.

30. Rabbi Avraham Yeshayah Karelitz (20th century Israel), Chazon Ish Sheviit 18:4

ומסתבר דהיתה הברכה [לשומרי שביעית] גם בבית שני וגם אחר החורבן, דב"ד שלמעלה עושין מה שגוזרין בב"ד של מטה, והברכה נאמרה אחר שעשו את ההשתדלות או במקום שנפטרו מהשתדלות, ועד כמה להשתדל מסור לחכמים ע"פ עיון התורה ברוח קדשם. Logically, there was blessing [for shemitah observers] in the Second Temple, too, and after the destruction, for the Court Above does what the court below decrees. But the blessing is stated once they make the effort, or when they are exempt from [further] effort. How much effort to make is assigned to the Sages, by analysis of Torah with their Divine inspiration.